

2015/2
únor

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

POUTNÍK

Obsah čísla 2/2015

Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Tolerance – nejen jeden z unitářských principů	1
Blahopřání	2
Hana Kupková: Co je láska	3
Ing. Libor Mikš: Odpuštění a tolerance v procesu poznání	4
Hana Kupková: Tobě	13
Hana Kupková: Jsi ochoten?	14
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Co je tolerance?	15
Dr.h.c. Bohumil Houser: O padlém lístečku	16
Dr.h.c. Bohumil Houser: Meditace za soumraku	18
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Poutník a okovy	19
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Hlas stromu	

Foto na titulní straně: Slunce svítící přes strom: <http://pixabay.com/> od uživatele Myagi pod licencí CC0 Public Domain
Foto Růže: Z. Červená
Foto k Co je to láska: H. Kupková
Foto B. Houser: Archív OUB

TOLERANCE – NEJEN JEDEN Z UNITÁŘSKÝCH PRINCIPŮ

Jak nám začal nový rok – ten s patnáctkou na konci. Ještě než začal, bylo hodně setkání, nejen milých vánočních a novoročních, ale také přínosných. Z nich hlavně dvě, to první 29. prosince v Místní skupině unitářů v Ostravě. Po krátkém zastavení v Bělském lese byla naše brněnská skupinka již očekávaná ve Vile Univers. Atmosféra sváteční, vše vstřícně a pečlivě upraveno, vidět, že ostravští unitáři a jejich příznivci si váží svého prostředí jak po duchovní, tak i po organizační stránce. Shromáždění zahájil br. Ing. Libor Mikš přehledem toho dobrého, co se za uplynulý rok v Unitarii událo, a jak pracovala Místní skupina unitářů v Ostravě. Zdůraznil, že naše obce a skupiny spojuje devět unitářských principů, z nichž svoboda svědomí a přesvědčení a tolerance a porozumění druhým jsou zásadami, které by měly jako podané ruce spojovat unitáře – jednotlivce, obce i místní skupiny a unitáře s celou společností, jejíž problémy jsou dnes tak závažné pro ztrátu významných hodnot. Houslová hra br. Jaroslava a kytara a zpěv br. Pavla hudbou vyjadřovaly totéž, co moje promluva ještě poněkud vánoční. Následná kultivovaná a v harmonickém duchu vedená diskuse by mohla být mnohým diskusektivním, nejen unitářům, vzorem a zároveň dokazovala, že mladí lidé dovedou kvalitně a uctívaně diskutovat. Odjížděli jsme jen neradi a s dalšími nápady na spolupráci.

Další setkání proběhlo v Brně 8. ledna a to v Církvi československé husitské na Botanické 1 u příležitosti oslav 95. výročí vzniku této církve. Biskup CČH Juraj Dovala vzpomenukl původní myšlenku založení této církve ThDr. Karlem Farským vyjádřenou v Provolání k národu. Byla jí určitá „rozervanost českého náboženského života“ a touha přivést národ M. Jana Husa k hodnotám jeho dědictví, k silné a čínorodé zbožnosti. Působivou bohoslužbu obohatil Smíšený pěvecký sbor CČH, jehož členem je i RNDr. Miroslav Sova, aktivní příznivec naší obce. Pokaždé, kdykoliv má člověk možnost setkání s CČH, může prožít přibuznost vzácného

dědictví husitství a unitářství a vzpomenout častých kontaktů za působení br. Rev. Miloše Mikoty.

Bylo ještě více příznivých setkání a tak počátek „roku M. Jana Husa“ byl ve znamení připomenutí hodnot Husem předávaných národu. Jsme dědicové a to zavazuje.

S přáním dobrého startu

Jarmila Plotěná

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům Brněnské obce unitářů, kteří se narodili v únoru

VŠE NEJLEPŠÍ!

- 1.2. Anna Janková
- 2.2. Jarmila Ohlídalová
- 7.2. Jelena Horníčková
Ing. Julius Kodrik
- 12.2. Bohuslav Páral
- 21.2. Dagmar Juchelková
- 22.2. Heda Kunclová
- 23.2. Rostislav Imrýšek

Hana Kupková

CO JE TO LÁSKA

Láska je Ruka podaná tomu, kdo upadl do zapomnění.

Láska je Slovo, které je naplněno pochopením.

Láska je Pohlazení, které nabídne tvoje srdce srdci jinému.

*Láska je Radost, která se dotýká všech duší, které chtějí
naslouchat.*

*Láska je Štěstí, které vykvetlo v otevřeném srdci a které čeká na
sdílení.*

*Láska se probouzí v klidu, který nastává, když se tvá duše ztiší ve
MNĚ.*

Láska je moudrost, pokud vykročí směrem, který udává Srdce.

*Láska je Žár, který povstal z rozpáleného Srdce
a který touží vytvořit jen jedno – pravé souznění.*

*Láska je vědomí jediného – JÁ JSEM JÁ,
kterýž jsem povstal ze Své všudypřítomnosti a uvědomil si Své
SRDCE.*

*Láska je stav nejvyšší blaženosti, ve které ožívám JÁ – novým
způsobem – skrze tebe.*

*Láska je to největší nadšení, které cítí každé srdce, když nechá
proudit skrze sebe MNE.*

Láska je, když se Srdce podívá do očí bližního a uvidí tam Sebe.

*Láska je, když duše tančí ve svých hrudích
a zpívají vnitřní chvalozpěv, který jsem pro ně složil JÁ.*

Láska je Svíce, jejímž posláním je – nikdy nezhasnout.

Láska je pohled tvých očí, ve kterých se zrcadlím JÁ.

Láska je každý tvůj čin, který konáš na příkaz svého SRDCE.

*Láska je Úsměv ve tvé tváři, kterou jsem oživil JÁ, abych zde
vyjádřil SEBE,*

neboť:

JÁ JSEM LÁSKA

*a přeji si, abys přišel do Mé Náruče
a nechal se obejmout MNOU,
kterýž jsem skutečnou Bytostí,
která čeká, až se dotkneš Mého SRDCE
a poznáš, že
JÁ JSEM BŮH:*

Libor Mikš

ODPUŠTĚNÍ A TOLERANCE V PROCESU POZNÁNÍ

Odpuštění a tolerance jsou slova, s nimiž v praktickém životě operujeme poměrně často. Obecně bývá obojí vnímáno pozitivně, tedy jako konání příznivé a žádoucí. Možná bychom mohli přiřadit i někdy užívané slovo *benevolence* pocházející z latiny, jež bychom mohli přeložit jako „dobrá vůle“.

Co si však konkrétně představit jako obsah těchto slov. Možná by pomohlo k lepšímu pochopení, kdybychom si našli a definovali

nějaká opozita, tedy slova, jejichž význam je opačný. Asi dospějeme k pojmu *trestu* jako opaku odpuštění a opakem tolerance bude pouze o záporu rozšířená netolerance, nebo také intolerance.

V neposlední řadě bych se také chtěl zamyslet nad tím, co by vlastně mělo být cílem, účelem všeho tohoto počínání. Pravděpodobně dospějeme ke snaze o dosažení spravedlnosti, případně k prosazování *práva*. To jistě, ale já zastávám názor, že v konečném důsledku by vše, co děláme, mělo přispět k prohloubení našeho *poznání*.

Impulzem pro toto zamyšlení byla jedna internetová diskuse. Bylo také krásně vidět zcela odlišné vnímání lidí orientovaných čistě materialisticky oproti těm duchovněji založeným. Dovolím si zde citovat několik příkladů. Je také velmi zajímavé a poučné, jak ani u takovýchto zdánlivě běžných a frekventovaných slov nepanuje úplná shoda v pojetí jejich významu. Přesto si asi většina zpravidla pomyslí, že význam těchto slov je každému úplně jasný. Právě toto bývá častým zdrojem zcela zbytečných nedorozumění.

První reakce jsem vybral z tábora materialismu, tím nechci automaticky říci, že tyto názory musí být špatné:

„Nechci toleranci, ale spravedlnost. Toleranci a zejména volání po ní považují za ZLO všude, kde se nekryje se spravedlností. Prosim, zkuste se nad tím zamyslet a přestat slovo tolerance používat. Odpuštění není ctnost, pokud jde o odpuštění zločinů, protože vede k jejich opakování. Spravedlnost vyžaduje trest a teprve pak se to považuje za smazané – ale trest je tu, aby se zločiny neopakovaly. (Jinou variantou je tvrzení: národy, které zapomenou své chyby, jsou odsouzeny k jejich zopakování). Nepřestanu vyčítat Havlovi jeho amnestie vrahů. Amnestovat nenásilné zločiny – no budiž, bylo tam plno lidí nevinně. Ale tolerance vrahů bez spravedlnosti je a zůstane zločinem.

Křesťané zoufale ponechávají z nedostatku možnosti spravedlnost na Bohu. Kéž by! Jiní to svěřují karmě. Kéž by! Jenže tím brání skutečné spravedlnosti tady. Kdo tohle nepochopí, může odpouš-

tět kolem dokola – a znovu a znovu trpět, protože tím bude lum-párny podporovat. Proto prosím, zkuste místo slova tolerance používat spravedlnost. Toleranci nechme pro úplné prkotiny (třeba když vám sousedův kluk prokopne merunou okno).“

No a nyní také názor té duchovnějšší strany. Zde naopak netvr-dím, že se s ním bezesbytku ztotožňuji:

„Všichni děláme chyby, a pokud si nebudeme nic tolerovat a ODPOUŠTĚT, tak jedna chyba vyvolá řetězovou reakci neskuteč-ných rozměrů. Myslím, že dotyční místo slova tolerance mohli po-užít výraz – odpuštění, odpouštění. Jinak slovo a výraz spravedl-nost je obrat spíše pro jurisdikci. Spravedlnost existuje pro všech-ny bez rozdílu, je to věc tzv. Boží – spíše Kosmu.“

Pokusme se nyní o hlubší analýzu těchto názorů.

Kdy má vůbec smysl mluvit o toleranci nebo odpuštění?

Hned na začátku chci zdůraznit, že každé ze slov, jichž se tý-kají mé příklady, má pro mne svůj specifický obsah a nelze je tedy zaměňovat. Je evidentní, že naše pojmy tolerance, spravedlnosti, trestu, odpuštění a práva souvisejí s lidským konáním, konkrétně s konáním, které je ostatními vnímáno jako chyba, křivda nebo do-konce zločin, čili vznikla nějaká škoda, ať již domnělá nebo sku-tečná. Připusťme také možnost, až určitý čin je okolím vnímán ja-ko nekalý, ne vždy takovým opravdu z pohledu universa musí být. Jedná se tedy o činy ostatních, které my vnímáme tak, že nás o-mezují v našich právech, v naší svobodě. Tím se dostáváme k dalšímu veledůležitému pojmu, který s naším zkoumaným před-mětem souvisí, tedy svoboda. Sama o sobě by nejen mohla být tématem samostatné přednášky. Zaplňuje dnes stránky mnoha knih a mnoho knih ještě napsáno bude, aniž by se téma zcela vy-čerpalo. Ale to již odbočuji.

Předmětem našeho zkoumání jsou činy nebo chování ostat-ních, které my z nějakého důvodu neseme nelibě. A nyní musíme

odlišit, nakolik je schopen člověk své jednání nebo stav ovlivnit, a nakolik máme právo do jeho jednání nebo stavu zasahovat, abychom neúměrně nekrátili práva jeho. Soused potřebuje posekat zahradu, ale nás hluk sekačky ruší. On by se měl snažit provést to v čase, kdy nám ten hluk bude vadit co nejméně, a my bychom mu to měli umožnit. Cizinec může chodit nezvykle oblečený, nebo mít nezvyklý účes. I když to na nás může působit rušivě. I zde je na místě tolerance, pokud to není příliš extrémní, a cizinec by měl usilovat o to, aby do takových extrémů nezacházel. To je vzájemná tolerance. Bohužel ty hranice se mnohdy velmi těžko objektivně stanovují. Toleranci tedy vnímám jako stav, kdy se mi sice něco líbit nemusí, ale nejsem tím přímo nijak ohrožen a respektuji i svobodu a práva druhých chovat se a jednat jinak, než je mi milé. Ve chvíli, kdy jednání druhých již překračuje únosnou mez a dochází k přímému ohrožení či porušení našich zájmů a práv, již tolerance na místě není. Meze tolerance byly překročeny a musí nastoupit jiné řešení nastalé situace. Důsledkem pak bývá trest a náhrada způsobené škody. Za určitých podmínek může dojít k odpuštění, ale to má smysl pouze tehdy, pokud si protějšek dosah svého nevhodného jednání plně uvědomuje, lituje toho a dá se předpokládat, že je již nebude opakovat. Zejména nelze v takových případech zaměňovat odpuštění za toleranci. To by ve svém důsledku opravdu mohlo vést pouze k posílení tendence k nevhodnému chování a jednání. A to by se, tak či onak, dříve nebo později, obrátilo v náš neprospěch, a vlastně i toho, jehož chování bychom takto nevhodně tolerovali. Zcela záměrně v těchto případech nemluvím o spravedlnosti.

Dokonalost kontra nedokonalost

Co lidi vede k takovým činům omezujícím a poškozujícím ostatní? Vlastní omezenost, hloupost, strach, egoismus, pohodlnost, nezodpovědnost, lehkomyšlnost, ziskuchtivost, nenávisť, bezohlednost, touha po moci (nikoli pomoci) a možná si vzpomenete i na další neřesti. Můžeme to shrnout jako negativní vlastnosti plynoucí z nedostatečně vypěstovaného rozumu, vůle a volních vlast-

ností, z našeho nedostatečného poznání. Ještě více shrnuto, je to jednání vyplývající z naší nedokonalosti.

Jako lidé věřící předpokládáme, že nás stvořil bůh, nebo obecně – naše existence je výsledkem působení, tvůrčí činnosti nějaké inteligence, kterou považujeme za *dokonalou*. A to bývá jedním z častých argumentů z řad ateistů: „Jak mohl dokonalý bůh stvořit něco tak nedokonalého jako je člověk?“ To je jistě dobrá otázka a nelze nad ní mávnout rukou nebo ji jinak odbýt. Když pro nic jiného, tak proto, že z toho často ateisticky smýšlející dovozují: „*Pokud by náhodou bůh existoval, pak asi zase až tak dokonalý nebude*“. A já se nyní u této otázky na chvíli ještě zastavím, protože se domnívám, že i ta s naším tématem úzce souvisí.

Tedy, je pravdou, nejsme-li zcela zaslepení, svou nedokonalost vnímáme, uvědomujeme si ji. Ale jsme opravdu stvořeni jako nedokonalí? Jsem přesvědčen, že ne a myslím si, že jsme stvořeni k dokonalosti. Zpravidla to vysvětlují tak, že vlastně ještě nejsme dotvořeni, proto ta zdánlivá nedokonalost. Naše současná existence, náš život zde na zemi, je pouze jednou z mnoha etap na cestě k dokonalosti. Takže vlastně prožíváme tvorbu dokonalé lidské bytosti v přímém přenosu. A je hlavně na každém z nás, nakolik tento život využijeme a jaký kus cesty k vlastní dokonalosti se nám podaří ujit. Nepočítá se zlato, šperky, peníze ani drahá auta a jachty. Účtuje se pouze nově nabyté poznání, a zda jsme nepoškodili jiné bytosti. To se odráží i v míře tzv. moudrosti. A ti moudřejší z nás pak pomáhají i ostatním na jejich cestě k poznání, protože to považují za svou povinnost, byť sami se zdaleka ještě za dokonalé nepovažují. Pomáhají ovšem pouze v případě, že ti ostatní projeví zájem. Duchovně vyspělí jedinci musí projevovat velmi mnoho tolerance směrem k těm méně pokročilým a zaslepeným. Mnohdy si vyslechnou i řadu posměšků a urážek. Ale zvládají to a zachovávají klid. Vědí, že jednou každý, někdo dříve, jiný později, na své cestě poznání pokročí. K ničemu je nenutí, nechávají to na jejich svobodné vůli, a tak je to správné.

Bojujeme tedy, prodíráme se životem a stanovujeme si nejrůznější cíle. A dopouštíme se při tom celé řady více či méně významných pochybení. V tomto případě ani ne tak z boží vůle, jako

spíše z božího dopuštění. Protože bůh nás obdařil svobodnou vůlí, a naše chyby jsou na cestě k poznání nezbytné. I ony nás mohou posunout v poznání pravdy dále, pokud se z nich poučíme. Mnohdy se stává, že věci, na nichž jsme lpěli nebo činnosti, které jsme kdysi považovali za důležité a nezbytné, po čase pro nás s přibývajícím poznáním ztrácejí jakýkoli význam. Naopak jiné, které jsme dříve přehlíželi nebo si je vůbec neuvědomovali, začínají získávat na ceně. Mohli bychom říci, že bůh je nesmírně tolerantní, a pokud se z našich chyb poučíme, případně projevíme skutečnou lítost pramenící z poznání vlastních chyb, pak nám bůh i odpustí. Jak toho ovšem dosáhnout? I zde platí od počátku stvoření neměnné *zásady a zákony*, ke kterým se chci také dostat, ale nejprve si musíme ujasnit některé další záležitosti...

Lidské jednání a jeho vliv na okolí

Již od počátků uvědomělé lidské existence postupně vznikalo něco, co dnes nazýváme přirozeným právem. Byla to zejména práva související s uspokojením základních lidských potřeb. Často vznikaly konflikty, pokud se zkřížila přirozená práva dvou nebo více lidí. Přirozené právo k vyřešení konfliktu mnohdy nestačilo, často vítězilo právo silnějšího, ale to nevedlo k uspokojivému stavu, proto vznikla potřeba kodifikovat jakousi další právní nástavbu. Nedílnou součástí práva jsou také tresty za jeho porušování, velmi staré ono známé a drsné právo *oko za oko, zub za zub*. Nesmíme také opominout, že součástí práva není jen vlastní trest, ale také povinnost nahradit způsobenou škodu. Krom toho také vždy existoval určitý kodex, ať již psaný nebo nepsaný, definující, jaké jednání se považuje za únosné, a co je již nepřijatelné. Kodex ovšem zpravidla neobsahuje konkrétní tresty za porušování jeho ustanovení. Kodex představuje pravidla a meze morálního jednání, a prohřešky proti morálce se dají světským právem postihovat obtížně. Tyto snahy mnohdy napáchají více škody než užítku. Důležité také zdůraznit, že právo ani kodex nejsou univerzální, každá kultura má vlastní. Máme tendenci vlastní kodex a právo považovat za nejlepší na světě, a většinou s despektem pohlížíme na kultury, které jsou v tomto odlišné a vyznávají jiné hodnoty. Při kon-

taktu s pro nás cizími kulturami je tedy nutno projevit opravdu velmi silnou dávku tolerance. Přesto i zde, podobně jako v ostatních případech, existují určité hranice.

Za základ morálního kodexu jednání v naší euroatlantické civilizaci ovlivněné křesťanskou kulturou se považuje biblické desatero. Jedním ze základů dnešního práva je právo římské.

Uplatňování práva

Uplatňování práva je pokus dosáhnout spravedlnosti světskými prostředky. Kdo pokročil v poznání, ten ví, že se tato snaha do značné míry mívá účinkem, přesto bych ji nechtěl považovat za marnou a zbytečnou. Není v lidských silách dosáhnout spravedlnosti, v tom se ztotožňuji se závěrem druhého příspěvku v úvodu. To je zcela jasné zejména těm, kteří uznávají reinkarnaci a karmu. Můžeme snad v omezené míře světskou spravedlností postihovat špatné činy v tomto životě, ale jak je můžeme objektivně posuzovat, neznáme-li všechny souvislosti s činy v životech minulých? Tohle vše zohledňuje karma, proč se tedy o uplatňování práva vůbec snažit? Zbývá nám vůbec ještě něco jiného než nechat vše na bohu, či jinak nazvané vesmírné inteligenci? Zmiňuje se o tom i první příspěvek, ale ve zcela jiných souvislostech, a je z něj patrné naprosté nepochopení pisatele. Musíme se vrátit hluboko do minulosti a opět se odkáží na bibli. Počátky lze nalézt v 18. kapitole knihy Exodus: Poté, co se Jetro dozvěděl, že Mojžíš sám soudí všechny pře Izraelských, radí mu:

„21. Vyhledej také ze všeho lidu muže statečné, bohobojné, muže pravdomluvné, kteříž v nenávisti mají lakomství, a ustanov z nich knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky.

22. Oni ať soudí lid každého času. Což bude většího, vynesou na tebe, a menší pře sami necht' soudí; a tak lehčeji bude tobě, když jiní ponесou břímě s tebou.“ 20. kapitola pak pojednává o desateru, tedy smlouvě Izraele se starozákonním bohem, a 21. kapitolou počíná první soubor zákonů, jimiž se měli soudci řídit a podle

nichž by měli soudit včetně příslušných trestů. Mimo jiné zde najdeme i ono známé

„24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu.“

Přesto stále byla moc v rukou kněžích, kteří komunikovali přímo s bohem, a tak se v bibli dostáváme skrze Knihu soudců až k Samuelovi. O jeho synech se v 8. kapitole píše:

„3. Nechodili pak synové jeho po cestách jeho, ale uchýlili se po lakomství, a berouce dary, převraceli soud.“

To se samozřejmě izraelským nelíbilo, proto jejich stařešinové přišli k Samuelovi...

„5. A řekli jemu: Aj, tys již zestárnul, a synové tvoji nechodí po cestách tvých; protože nyní ustanov nám krále, aby soudil nás, jakož jest u všech národů.“

„7. Tedy řekl Hospodin Samuelovi: Uposlechni hlasu lidu ve všem, což mluví tobě; nebo ne tebout' jsou pohrdlí, ale mnou pohrdlí, abych nekraloval nad nimi.“

Poté byl za krále Izraele pomazán Saul. A tím se dostává moc soudní definitivně i do rukou světských. Můžeme tedy říci, že světské právo vzniklo z vůle lidu a zároveň s božím požehnáním, proto jej nyní nemůžeme ignorovat. I ono, byť zdaleka není dokonalé, má nám pomáhat na naší cestě poznání. A je nutno neustále zdůrazňovat, že není naším úkolem setrvávat v pasivitě a vše ponechávat na bohu. Je naší povinností v materiálním světě tvůrčím způsobem konat, a to i za cenu chyb a omylů. Zde v tomto životě, okolí posuzuje výsledky našich činů projevené v materiálním světě, v duchovním světě má mnohem větší význam čistota pohnutí, které nás k činu vedly.

Karma

Karma je většinou nedílnou součástí představy *metempsychózy*, tedy převtělování. Tato představa předpokládá, že se naše duše opakovaně inkarnuje do fyzických těl planetě Zemi tak dlouho, než dosáhne dokonalosti, nebo přesněji, než se naučí vše, co je možné se v pozemských podmínkách naučit a ověřit si. Představa karmy také není jednotná. Někteří si pod ní představují přímo univerzální Zákon příčin a následků, a je to pravděpodobně i její původní význam pocházející z Indie. My ovšem většinou karmu chápeme pouze jako důsledek působení Zákona příčin a následků, tedy jako jakýsi registr špatných skutků, který si přinášíme z minulých životů, a za které musíme zaplatit. Naše jednání podléhá více zákonům a zásadám. Podstatné je, že jsou přesně stanoveny podmínky jejich působení a nelze je nijak obejít. Protože ještě nejsme dokonalí, nutně se ve svém jednání dopouštíme chyb. Tím si svou karmu sice zhoršujeme, přesto by bylo chybou nedělat nic. Zdánlivě to může vypadat jako dobré řešení, nicméně svou práci zde v pozemských inkarnacích jednou stejně udělat musíme a nevyhneme se jí. Proč tedy otálet, lépe dříve než později, času není nazbyt. Plýtvání časem, to je jedna z největších škod, kterou si můžeme zde v pozemském životě způsobit. Karmu si tedy můžeme představit jako účet s mínusovými body, které jsme získali za své nevhodné zákony a zásady porušující jednání. Po čase a po mnoha inkarnacích dosáhne naše poznání takového stupně, že za své jednání a činy získáváme body plusové a tím postupně vymazáváme deficit navršený v minulosti. A jednou nutně musí nastat okamžik, kdy všechny své chyby napáchané v minulosti napravíme, a náš účet se dostane do plusu. Takový účet se pak někdy označuje jako „Dharma“. O někom se říká, že má špatnou karmu. To není přesné, protože každá karma vyžaduje nápravu. Přesto bychom mohli za špatnou karmu považovat takovou, kde suma záporných bodů je velmi vysoká a za velmi vážná provinění.

A nyní, jak všechno toto souvisí s naším tématem. Jednak právě v neomylném působení Zákona příčin a následků a nutnosti vyrovnání karmických dluhů je bezesbytku naplněn princip spravedl-

nosti. Nikomu nestrání, nejsou možné žádné výjimky, funguje vůči všem stejně. Není možné to nahradit systémem právním, protože právo zůstává pouze na povrchu, je schopno reflektovat pouze jevy v materiálním světě. Navíc zde platí zásada: „Není-li žalobce, není soudce.“ Tedy i čin, který platnou legislativu porušuje, není-li odhalen, zůstane nepotrestán. Ale vesmírným zákonům nezůstane skryt žádný váš čin, žádná vaše myšlenka. A za vše zaplatíte do posledního haléře. Tohle materialistům a ateistům zcela uniká. Mají dojem, že vyhráli a něco získali, podaří-li se jim obejít právní systém. A co je nejdůležitější si uvědomit, porušíte-li vesmírný zákon, není omluvou, že váš čin je světským právem nepostižitelný.

Celá řada karmických dluhů vzniká tím, že způsobíte škodu nebo křivdu někomu jinému. I Bible nás nabádá, pokud někomu způsobíme škodu, neotálejme a nahradíme škodu dvojnásob. Píše do slova, ať nad našimi špatnými skutky slunce nezapadá. Jedna z interpretací této pobídky říká, že dnem je zde jeden život, jedna inkarnace. Jinými slovy, snažme se důsledky svých špatných činů zahladit ještě během té inkarnace, v níž vznikly. A v tom je i síla odpuštění. Pokud někomu jeho špatný skutek odpustíme, pak se nedostane do karmického záznamu. Jinými slovy, touto cestou se můžeme následkům svých špatných činů vyhnout relativně lacino. Nezbytnou podmínkou ovšem je uvědomění si své chyby a opravdová lítost. Pak je odpuštění na místě a špatný skutek je zahlazen. Ale pozor, to uvědomění i lítost musí být opravdové. Ani v tomto vesmírné zákony „neoblafnete“!

Hana Kupková

TOBĚ

*který sis zvolil žít tento život
plný boje, trápení, utrpení, nemocí, napětí
práce a zaměstnání, lásky, iluzí, tužeb a snění,
tobě, který ač žijící, přesto nespokojen,
tobě, který silně pociťuješ tíhu života,*

*tlaky okolí a světa,
tobě, který žiješ a přesto máš pocit,
že nežiješ radostný a naplněný život,
tobě, který ustavičně bloudíš sem a tam,
nenalézaje radosti a štěstí,
tobě, který pilně plníš úkoly svého zaměstnání,
ale přesto nejsi úplně spokojen,
tobě, který žiješ materiálně dobře zabezpečen,
ale přesto něšťasten,
tobě, který trpíš nouzí, bolestí a žalem,
tobě, který máš již skoro vše,
ale přesto máš pocit, že ti něco schází,
tobě nyní sděluji toto poselství.*

Hana Kupková

JSI OCHOTEN?

*Jsi ochoten naslouchat?
Jsi ochoten vnímat hlas,
který touží potěšit tvé srdce
a rozradostnit tvoji mysl?
Jsi nyní ochoten
se oprostít od všeho,
co tě právě teď svazuje,
od veškerých myšlenek na tvé potíže,
na tvoji práci a úkoly,
na tvoji bolest,
na tvé pocity plné obav,
co svět přinese?*

*Jsi nyní schopen
se jednoduše uvolnit
a zastavit tyto tíživé myšlenky,
které tě neustále obklopují*

*a nutí tě,
abys jim stále věnoval pozornost,
jsi schopen a ochoten?*

Jarmila Plotěná

CO JE TOLERANCE?

Často slyšíme, že unitáři jsou tolerantní a rovněž jako takoví tuto chvályhodnou vlastnost rádi deklarujeme v různých svých programech a předsevzetích, které mají vyjadřovat naše přesvědčení a nějakým způsobem nás popisovat. Jistě mnohý se tímto krásným přívlastkem, tolik charakteristickým pro unitářství, vážně a opravdově zabýval a určitě zde našel zajímavé vztahy. Vždyť už pouhý původ toho slova mnohé napoví.

Naše, českému jazyku téměř zdomácněle znějící, „TOLERANCE“ je substantivum rodu ženského se základem v latinském slovese „tolero, are, avi, atum“, znamenající snášet, zakoušet, vydržet, dopouštět, např. Ve smyslu „snášení chvil největší tísně“ (supremae necessitate toleratae), jak praví Tacitus, nebo, od téhož autora „snášet třicetiletou nebo čtyřicetiletou vojenskou službu“ (tricena aut quadragena stiupendia tolerare) či impudicitiam uxoris tolerare = snášet manželčinu bezostyšnost“.

Mohlo by se tedy na první pohled zdát, že tolerance je cosi velmi trpného. Téměř sebezničujícího, něco ve smyslu „nechávat na sobě dříví štípat“ – Avšak tím význam slovesa „tolerare“ zdaleka nekončí, neboť ono taktéž znamená udržovat se naživu, zachovávat svůj život, jak nacházíme např. u Vergilia ve „vitam tolerare“. Z uvedeného je zřejmé, že skutečná tolerance má harmonicky zahrnovat jak význam trpnosti a dopouštění, tak význam sebe zachování.

Ovšem zde je kritérium, čili, kdo nebo co vlastně správně určuje hranici obou významů?

Než se pokusíme zodpovědět si tuto otázku, připomeňme ještě obvyklý význam slova TOLERANCE dle slovníku: znamená sná-

šenlivost, trpělivost; v technice povolenou odchylku od objevujících se i v několika jiných jinak velmi moudrých a vývoj předstihujících učeních. Osud takových učeních pak bývá:

Za první – prosperita po hmotné stránce (jejich zdárné šíření, vliv a pod.) pomocí epigonských jen částečně chápajících žáků, avšak organizačně zdatných.

Za druhé – vytěsnění těch stoupců učeních (mistra a pod.), kteří v duchu poznaného odmítají epigonství, pokračují samostatně a většinou nejsou organizačně zdatní. Jiným osudem takových nauk je jejich pokračování pouze v nejužším okruhu intelektuálně založených, samostatně myslících osobností, nemajících ovšem zájem na šíření poznaného ani na rozšíření světského vlivu. Jejich myšlenkové bohatství je však skrytou devizou do budoucnosti. V případě skutečné duchovní kvality nastane doba jejího nejlepšího uplatnění zcela zákonitě.

Dr.h.c. Bohumil Houser

Letos 9. února je tomu deset let, kdy při dopravní nehodě tragicky zahynul Dr.h.c. BOHUMIL HOUSER, jehož památce věnujeme shromáždění v pátek 6. února 2015 od 17 hod.

Bohumil Houser

O PADLÉM LÍSTEČKU

*Jak padlý lísteček v Černém potoku
rovná šumící ticho v myslí vlnky,
zvolňuje pohyb času toku
líně se přelévá přes kaménky.*

*A na tom klidu pádím k Tobě
Je to klid teplý, sametově něžný
sám jej tak nalézám samoten v sobě
září mi jak oči moudré kněžny.*

*Lísteček dopadlý na tiché vlnky
unášen žízni po čířejší vodě
běží po proudu krokem srnky
nic neponechává náhodě.*

*Netečně zvolní pohyb plutí
bezpečně mocnou se řekou valí
sluníčko teplem lásky jej žlutí
vodička čirá jej v náruč halí.*

*Nasákl se již čirou vodou
ponořil plně do tiché řeky
tam, kde již neklid nekalí mysl
tam, kde již nezní útrpné skřeky.*

*Poznal pomíjející ve všech formách
jen lásku cítí jak sílu věčnou
teplem jej hřeje v hlubinných tmách
na cestu přivádí bezpečnou.*

*Ale i zde žíznivá touha proudu
žene jej dál až k oceánu;
opouští poslední rodnou hroudu
vodou očištěn chutná manu.*

*Zdá se však, že vychýlil se z proudu
tu ručka něžná jak křídla vážky
do proudu nesmrtelnosti jej noří
přenáší přes překážky.*

*Takto ponořen v klidu proudu
láskou je unášen k novému ránu
očištěn od světa a jeho soudu
rozpustil se v písečném oceánu.*

Bohumil Houser

MEDITACE ZA SOUMRAKU

(Sonet – Jáchymov 4.12.1976)

*Vše je jen chvilkou v moři času
kapička malá zapadlá v zemi
čas se jen vlní jak moře klasů
v bublinách myslí pramení.*

*Tak tančí atomy Vesmíru
svůj neklidný maškarní ples
mění se masky, kostýmy
pestrý je iluzí les.*

*Ač bylas moje včelka malá
nejvroucněji jsi vždy hledala
pravdivé, věčné, nebeské.
Ach, kéž by jsi mi vstříc se smála
v hodině osudné, kdy matka Mája
svádí poutníka na Cestě.*

Jarmila Plotěná

POUTNÍK A OKOVI

Denně si můžeme povšimnout toho, že život znamená téměř stále nutnost o něčem rozhodovat. To jistě předpokládá jistou dávku svobodné vůle, zdánlivě na ničem nezávislé. Většina jednotlivců i národů touží po co největší možné volnosti a svobodě. Boj o tyto hodnoty vyplňuje z velké části dějiny. Tisíce knih bylo napsáno o této základní lidské touze a bezpočet uměleckých děl se upíná, tou či onou formou, k ideálu svobody.

Přání být nezávislým přichází také zcela zákonitě s dosud ještě novou demokracií, proto se dnes tak často setkáváme s proklamováním nezávislosti politických názorů, časopisů, nejrůznějších iniciativ apod.

Jestliže se však podíváme trošku kriticky na realitu, nacházíme ve svém okolí a u sebe svobody jen velmi málo. Nesnažme se nyní zamýšlet nad osudy ujařmených národů a nad pouty našich bližních, která snad u nich pozorujeme, ale zastavme se a sledujme alespoň na chvíli okovy vlastní osobnosti.

Snad čtenář těchto řádek namítne, co že se mu zde tvrdí o nějakých okovech, že on je přece svobodný, svobodně jedná a svobodně se většinou rozhoduje. Tu pak existují jen dvě možnosti: buď, že se tento nepatrný text dostal do rukou velikého mudrce nebo že onen člověk sám sebe ještě nezná. Ve druhém případě netuší pohnutky svých rozhodnutí a otroctví nazývá svobodou.

Vždyť co většinou nazýváme „správným rozhodnutím“? Bývá to zpravidla takové, které nějakým způsobem prospělo nám, naší ro-

dině nebo blízké společnosti. Výjimečně snad našemu městu, území, na němž pobýváme. Umění správného rozhodnutí, aniž bychom si toho byli často vůbec vědomi, zaměňujeme za pouhé umění jednat ve svůj vlastní prospěch. Někdo zdánlivě kulturním způsobem, jiný očividně bezohledným a odpudivým, avšak vždy se stejným záměrem.

Mnohý si možná řekne, že přece není nic tak špatného na tom, když člověk ochraňuje svůj život, hodnoty nebo ušlechtilé zájmy vlastní nebo svých bližních.

Na takovou otázku se ovšem nedá odpovědět záporně. Samozřejmě, není ničím „špatným“ chránit svůj život, majetek apod., ale výsadou člověka takový způsob jednání není, vždyť takto jednají i „naši mladší bratři“ – zvířata. Jako lidé se nacházíme někde uprostřed vývojové linie vědomí, jsme tedy evolučně jakýmsi provazem napnutým od zvířete k dokonalosti směřujícímu člověku (v duchovním smyslu) a je proto naším právem a čestnou výsadou napětí tohoto „provazu“ rozpoznat, prožít a zvítězit. Toto napětí se projevuje nejvýrazněji právě v momentu rozhodování.

Všechna náboženství a nauky jasně nebo zastřeně učí umění správného rozhodování více než čemukoliv jinému na duchovní Cestě. Protože se zde nejvýrazněji uplatňuje lidská vůle, je moment rozhodování klíčem k jednotlivým etapám Cesty, která vždy znamená opuštění sobectví pro nadosobní ideál.

Existuje jednoduchý návod, který se snadno vysloví, ale jeho realizace znamená zcela jiné jednání, než to, které je nám vlastní. Umění rozhodovat se ve vlastní prospěch je zde zaměněno uměním oběti, protože ta jediná vede k síle moudrosti správného rozhodování.

Správnost takového rozhodnutí pak má univerzální platnost a je tvůrčím činem božské inspirace. Kdokoliv na své Cestě potkal i jen záblesk tohoto vyššího vedení, nezůstane již bez vlivu tohoto pouta. Pozná je jako „sladké jho“ a radostné poddanství sobecké lidské vůle, která dokud není dokonale takto „zotročena“, vytváří jenom okovy a sama je v okovech.

Zakladatel Náboženské společnosti čs. unitářů Dr. N.F. Čapek to vyjadřuje takto: „Jediným vykoupením z hříchu sobectví je oběť.

Ovšem vlastní oběť - ne ta, kterou někdo jiný za nás přináší. Ta by spíše sobectvím podporovala... Naše oběť budiž bohoslužbou. Jako taková musí být úplně dobrovolná a z lásky. Má být obětí a nikoliv kupováním nebo sázením do loterie. Almužna není obětí. Bůh ničeho nepotřebuje. Bylo by směšné něco obětovat Bohu v jiném smyslu než v tom, že Bůh je vtělen ve všech lidech, a co jsme obětovali lidství, jehož jsme součástí, to je bohoslužbou.

Zákon oběti vládne celou přírodou... Oběť v dobrém slova smyslu je základem pokroku vůbec. Ona je obětováním starého za nové, lepší. Ona jest podmínkou biologického, psychologického a mravního vývoje“.

Unitáři tak zdůrazňují poselství po staletí známých duchovních nauk o tajemství hledání harmonie, po níž ve skrytu duše každý člověk touží, ať již svou touhu vyjadřuje v životě jakkoliv. Harmonií tak lze označit stav vědomí, kdy mysl nemůže být ztročována ani vlastním egem ani tisícerou vůlí svého okolí. Osobnost se však nerozplývá v bezobsažné nicotě, ale je vědomým nástrojem Moudrosti.

Jarmila Plotěná

HLAS STROMU

*Děkuji Ti, tvůrce lesa,
Tvůrce smrků, Tvůrce krásy,
za svou výšku, vzrůst a sílu,
za zeleň i v zimní časy.*

*Děkuji Ti za tu krásu,
kterou oslavil jsi Sebe,
že mohu jí blažit všechny,
kteří ve mně vidí Tebe.*

PROGRAM NA MĚSÍC ÚNOR 2015

Shromáždění se konají na ul. Staňkova 18a, Brno, budova OSC a.s.,
3. patro. Doprava: tramvaj číslo 1 a 6 - zastávka Hrnčířská

Středy 17 – 19 hod.:

- 4.2.: SETKÁNÍ NAD INSPIRATIVNÍM TEXTEM A MEDITACE**
11.2.: RNDr. Milan Lustig: **AUTOGENNÍ TRÉNINK A ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ**
18.2.: SETKÁNÍ NAD INSPIRATIVNÍM TEXTEM A MEDITACE
25.2.: Ing. Pavel Sedlák: **POČÍTAČOVÁ PORADNA**

Pátky 17 – 19 hod.:

- 6.2.:** Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **STŘEDNÍ CESTA -
10 let od úmrtí br.h.c. BOHUMILA HOUSERA**
13.2.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, RNDr. Milan Lustig: **STROMY -
symbolika, význam, tradice různých kultur**
20.2.: RNDr. Milada Škárová: **POČÁTEK – VRCHOL - ZÁNIK:
MUSÍ TO TAK BÝT?**
27.2.: Prof. Miroslava Paulíčková: **PRVKY V NÁS -
PŘÍRODA A JEJÍ LÉČEBNÝ VLIV**

Čtvrtek 18,30 hod.:

- 12.2.:** Setkání skupiny **ALLAN KARDEC:** (přednes česky)
téma: **PROBUZENÍ PRO PRAVDU**

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

Obec unitářů v Brně vydává měsíčník „Poutník“ obsahující původní články členů a přátel Unitárie, články z historie unitářství, poezii, aktuality i zábavu.

E-mailová adresa: unitaria.brno@seznam.cz. Viz též www.unitaria.cz.

Pokud si přejete tento program nebo časopis „Poutník“ dostávat e-mailem, sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Mgr. Daniel Novotný,
Ing. Marie Vohlídalová, Ing. Ivan Sommer, Ing. Pavel Sedlák
Za obsah článku nese odpovědnost jeho autor.

MK ČR E 16083